

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego,
w sprawie **Ł. M.**

w przedmiocie udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia
reszty kary pozbawienia wolności

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 17 lutego 2021 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść

od postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt II AKzw (...),

zmieniającego postanowienie Sądu Okręgowego w T.

z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. akt III Kow (...),

1. uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...) w postępowaniu odwoławczym;

2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. W. - Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym stawka podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę udzieloną skazanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Postępowanie w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia zostało zainicjowane wnioskiem Ł. M. złożonym w Sądzie Okręgowym w T.

Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. III Kow (...), Sąd Okręgowy w T., na podstawie art. 77 § 1 k.k. i art. 78 § 1, 2 i 3 k.k. oraz art. 161 § 1 k.k.w., warunkowo przedterminowo zwolnił Ł. M. z odbycia reszty kary łącznej roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 maja 2018 r., sygn. II K (...), której koniec przypadał na dzień 6 lutego 2019 r. (pkt I). Ponadto Sąd ten, na podstawie art. 80 § 1, 2 i 3 k.k., wyznaczył warunkowo zwolnionemu dwuletni okres próby liczony od dnia uprawomocnienia się orzeczenia (pkt II) i oddał warunkowo zwolnionego pod dozór kuratora sądowego, do wyznaczenia którego wskazał Sąd Okręgowy w T., oraz nałożył na niego obowiązki w postaci powstrzymania się od nadużywania alkoholu i zakazu utrzymywania kontaktów z osobami ze środowisk kryminogennych (pkt III).

Po rozpoznaniu zażalenia obrońcy skazanego, Sąd Apelacyjny w (...) na mocy postanowienia z dnia 12 marca 2019 r., sygn. II AKzw (...), uchylił zaskarżone postanowienie i umorzył postępowanie wykonawcze toczące się wobec Ł. M. (pkt 1) oraz orzekł o kosztach postępowania (pkt 2 i 3).

W uzasadnieniu podniesiono, że konieczność uchylenia zaskarżonego postanowienia i umorzenia postępowania wykonawczego podyktowana była faktem zakończenia wykonywania przez Ł. M. kary objętej wnioskiem o warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Kasację od powyższego postanowienia złożył Prokurator Generalny, zaskarżając powyższe orzeczenie i zarzucając mu „rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 15 § 1 k.k.w., polegające na niezasadnym umorzeniu wobec Ł. M. postępowania wykonawczego związanego z udzielonym mu przez Sąd Okręgowy w K. na mocy postanowienia z dnia 24 stycznia 2019 r., sygn. III Kow (...), warunkowym przedterminowym zwolnieniem, na skutek błędnego ustalenia, że w okresie międzyinstancyjnym skazany odbył całość kary objętej warunkowym zwolnieniem, podczas gdy koniec wykonywania tej kary ustalony był na dzień 6 lutego 2019 r., skazany zaś został zwolniony z jednostki penitencjarnej w dniu 1 lutego 2019 r., co skutkowało

niezasadnym uchyleniem postanowienia Sądu I instancji, a w konsekwencji także uchyleniem wyznaczonego Ł. M. 2-letniego okresu próby połączonego z dozorem kuratora sądowego oraz obowiązków nałożonych na podstawie art. 159 k.k.w. w zw. z art. 72 § 1 k.k.”

W związku z podniesionym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w (...)

Obecny na rozprawie kasacyjnej Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o uwzględnienie kasacji, zaś obrońca wyznaczony z urzędu – o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego, wniesiona na niekorzyść Ł. M., okazała się zasadna.

Rację przyznać należy skarżącemu, że postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...) zapadło z rażącym naruszeniem art. 15 § 1 k.k.w., chociaż Sąd nie odwołał się wprost do treści tego przepisu.

Sąd Apelacyjny w (...) orzekając o umorzeniu przedmiotowego postępowania błędnie uznał, że instytucja warunkowego przedterminowego zwolnienia nie mogła już mieć zastosowania w stosunku do Ł. M., ponieważ skazany odbył całą karę łączną orzeczoną wyrokiem, którego dotyczyło postanowienie Sądu Okręgowego o warunkowym przedterminowym zwolnieniu, tj. karę łączną roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności wymierzoną wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 maja 2018 r., sygn. akt II K (...)

Było to błędne ustalenie, bowiem kara wymierzona ww. wyrokiem łącznym miała być wykonywana do dnia 6 lutego 2019 r., zaś skazany został zwolniony z Zakładu Karnego w dniu 1 lutego 2019 r., czyli na 5 dni przed końcem wykonywanej kary (k. 43, 53).

Instytucja warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności dotyczy kary pozbawienia wolności wprowadzonej do wykonania i faktycznie wykonywanej. W chwili orzekania przez Sąd Apelacyjny w (...) istniała kara, co do której można było wydać decyzję o udzieleniu warunkowego przedterminowego zwolnienia. Co więcej, wobec zaskarżenia

postanowienia Sądu Okręgowego w T. przez obrońcę skazanego jedynie w zakresie punktu III (czyli rozstrzygnięcia o poddaniu skazanego w okresie próby pod dozór kuratora i nałożenia określonych obowiązków), w chwili orzekania przez Sąd Apelacyjny w (...) samo rozstrzygnięcie o udzieleniu warunkowego przedterminowego zwolnienia i wyznaczeniu okresu próby, było już prawomocne. Tymczasem Sąd ten zaniechał rozważenia zasadności wniesionego zażalenia, bowiem błędnie uznał, że orzekanie w przedmiocie warunkowego przedterminowego zwolnienia jest bezprzedmiotowe ze względu na wykonanie kary.

Prokurator Generalny słusznie wskazuje, że rażące naruszenie art. 15 § 1 k.k.w. przez Sąd Apelacyjny w (...) miało istotny wpływ na sytuację skazanego. Na skutek niezasadnego umorzenia postępowania wykonawczego po uprzednim uchyleniu postanowienia o warunkowym przedterminowym zwolnieniu skazanego, Ł. M. nie został poddany okresowi próby, pomimo niewykonania całej kary łącznej pozbawienia wolności. W razie prawidłowego postępowania Sądu Apelacyjnego w (...) skazany powinien mieć status warunkowo zwolnionego, z czym wiąże się obowiązek poddania go okresowi próby, zgodnie z wymogami art. 80 § 1 k.k.

Słuszne jest stanowisko Sądu Apelacyjnego w (...) wyrażone w postanowieniu z dnia 14 maja 2019 r., II Akzw (...) (k. 65), że korekty zaskarżonego orzeczenia nie można było dokonać przez jego reasumpcję na podstawie art. 24 § 1 k.k.w.

Konsekwencją powyższych ustaleń musiało być uwzględnienie kasacji Prokuratora Generalnego, uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w postępowaniu odwoławczym. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten rozpozna zażalenie obrońcy skazanego na postanowienie Sądu Okręgowego w T. z dnia 24 stycznia 2019 r.

Uwzględniając wniosek obrońcy skazanego, na podstawie § 17 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 18) zasądzono na jego rzecz kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych), w tym VAT, tytułem wynagrodzenia za obronę udzieloną skazanemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

Mając powyższe na względzie, orzeczono jak w sentencji postanowienia.